

TANTÁRGYI ADATLAP

Ágazati fenntarthatósági elemzések

BMEGT42M111

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

Ágazati fenntarthatósági elemzések

Azonosító BMEGT42M111

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	4
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi teljesítményértékelés (minőségértékelés) típusa

félévközi
érdemjegy

Kreditszám

5

Tantárgyfelelős

Neve *Beosztása* *Email címe*

Dr. Princz-Jakovics Tibor egyetemi adjunktus princz-jakovics.tibor@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Környezetgazdaságtan és Fenntartható Fejlődés Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU; angol - ENG

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: **Regionális és környezeti gazdaságtan MSc**

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **4**

Szak: **Regionális és környezeti gazdaságtan MSc (angol nyelven)**

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **4**

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2023.11.29.) az 580884/8/2023 iktatószámmon hozott határozatával, amely érvényes 2023.11.29-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tantárgya célja: ismereteket nyújtani a hallgatók számára a fenntarthatósági szempontok integrálásának lehetőségeiről az egyes gazdasági szektorok esetében. Cél az aktuális szakpolitikák fenntarthatósági elemzési módszereivel, illetve az elemzések eredményeivel megismertetni a hallgatókat. A kurzus során a környezetértékelési módszerek, valamint ezek ágazati alkalmazási lehetőségei kerülnek áttekintő jelleggel bemutatásra.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. ismeri a környezetértékelés elméleti hátterét, beleértve a teljes gazdasági érték koncepcióját,
2. ismeri a CSR vállalati gyakorlatát,
3. ismeri a hazai és EU közlekedéspolitikát meghatározó ágazati jellemzőket és a közlekedés jövőbeni fejlesztésére vonatkozó főbb stratégiai elképzeléseket, jármű-technológiai irányvonalakat;
4. ismeri a városok kialakulásának, fejlődésének meghatározó indikátorait és a városi környezet jövőbeni fejlesztésének főbb stratégiai irányait,
5. ismeri a vidéki területek környezeti-gazdasági-társadalmi problémáit és a fenntartható vidékfejlesztés főbb stratégiai elképzeléseit,
6. ismeri a fenntartható hulladékgazdálkodás alapelveit és gyakorlati lehetőségeit,
7. ismeri a körkörös gazdaság jellemzőit,
8. ismeri a hazai és EU energiapolitikát meghatározó ágazati jellemzőket és az energiagazdálkodás jövőbeni fejlesztésére vonatkozó főbb stratégiai elképzeléseket,
9. ismeri az alternatív energiaforrás piaci jellemzőit, alkalmazásuk előnyeit-hátrányait.

Képesség

1. A hallgató
2. Képes környezetértékelési esettanulmányok készítésére,
3. képes a közlekedés-politikai, illetve -stratégiai dokumentumok fenntarthatósági elemzésére,
4. képes a városfejlesztési lehetőségek felvázolására, illetve a városok jövőbeni fejlődését meghatározó dokumentumok fenntarthatósági elemzésére,
5. képes a vidékfejlesztési problémák azonosítására, illetve a kapcsolódó stratégiai dokumentumok fenntarthatósági elemzésére,
6. képes a hulladékgazdálkodási alapfolyamatok ábrázolására, illetve a hulladék-kezelési módszerek hatékonyságát befolyásoló tényezők meghatározására, a körkörös gazdaság jellemzőinek azonosítására,
7. képes az energia-politikát, illetve -stratégiát, beleértve az alternatív energiaforrások alkalmazási lehetőségeit is, meghatározó dokumentumok fenntarthatósági elemzésére,
8. képes arra, hogy szakmailag adekvát módon szóban és írásban kommunikáljon, prezentáljon,
9. képes a hazai és nemzetközi szakirodalom feldolgozására és felhasználására.

Attitűd

1. Nyitott a környezetértékelési módszerek alkalmazási lehetőségeinek megismerésére, döntés-előkészítésben való fokozott figyelembevételükre,
2. nyitott a fenntarthatósági elvek gyakorlati alkalmazására,
3. törekszik arra, hogy döntéseit a műszaki-gazdasági-társadalmi szempontok együttes figyelembevételével hozza meg,
4. törekszik arra, hogy átfogó rendszerszemlélettel vizsgálja a különböző ágazati szakpolitikákat, stratégiai elképzeléseket,
5. együttműködik az ismeretek bővítése, illetve a felvetett problémák megoldásában való közös gondolkodás során az oktatókkal és hallgató társaival.

Önállóság és felelősség

1. Önállóan készíti el a félév során a gyakorlati feladatot,
2. a szakterülethez tartozó elemzői feladatok megoldása során önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldó, elemző módszereket.
3. Felelősséget érez a fenntartható fejlődés megvalósításáért.
4. Felelősséget érez a műszaki szempontok mellett a környezeti és társadalmi szempontok fokozott figyelembevételére az ágazati szintű döntéshozásban.

Oktatásmódszertan

Az előadások keretében az ágazati folyamatok, jellemzők, környezetértékelési és fenntarthatósági elemzési módszerek prezentációs formában történő ismertetésére kerül sor. A hallgatók ezen kívül önállóan készítik el a gyakorlati feladatukat, amelyben egy általuk választott ágazatot, illetve környezetértékelési módszert dolgoznak fel megadott tartalmi elemek alapján.

Tanulástámogató anyagok

- Dr. Szlávik János (szerk.): Környezetgazdaságtan. 3. fejezet. (Csigéné Nagypál Noémi) Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem. Typotex Kiadó, Budapest, 2007.
- Marjainé Dr. Szerényi Zsuzsanna (szerk.): A természetvédelemben alkalmazható közgazdasági értékelési módszerek. Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, Budapest, 2005.

- Princz-Jakovics Tibor: A fenntarthatóság erősítése a vidéki közlekedési rendszerek fejlesztésében. Doktori értekezés, BME, Budapest, 2008
- Illés Iván: Regionális gazdaságtan - területfejlesztés: 6. fejezet, Vidékfejlesztés (pp. 119-137), Typotex Kiadó, Budapest, 2008
- Kengyel Ákos (szerk.): Az Európai Unió közös politikái: 7. fejezet, Közös Agrárpolitika, írta: Halmai Péter (pp. 247-269), Akadémiai Kiadó, Budapest, 2010
- American Journal of Agricultural Economics
- Ecological Economics
- Journal of Agricultural Resource Economics
- Journal of Economic Perspectives
- Journal of Environmental Economics and Management
- Journal of Environmental Planning and Management

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése 2 évközi írásbeli teljesítménymérés: összegző tanulmányi teljesítményértékelés, illetve részteljesítmény értékelés (házi feladat) alapján történik.

Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: 1. Összegző tanulmányi teljesítményértékelés: a tantárgy és tudás, képesség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja 2 db zárthelyi dolgozat formájában. A dolgozat sikeres megírásához szükséges a megszerzett tudás segítségével a fogalmak helyes értelmezése, illetve fenntarthatósági elemzési módszerek (beleértve a környezetértékelést is) alkalmazási területeinek ismerete. Az értékelés alapjául szolgáló tananyag rész a zárthelyi előtti előadásokon feldolgozott témaköröket jelenti, a rendelkezésre álló munkaidő 60 perc. 2.

Részteljesítmény-értékelés:

a tantárgyi tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex értékelési módja, melynek megjelenési formája az egyénileg készített házi feladat vagy prezentáció készítése, bemutatása. A házi feladat vagy prezentáció tartalma, követelményei: A tárgy keretében bemutatott tématerületek közül egy kiválasztott területről fenntarthatósági elemzés: - EU és nemzeti szakpolitikák ismertetése - fontosabb szakpolitikai dokumentumok bemutatása, összehasonlítása -

„A fenntartható fejlődés indikátorai Magyarországon” című, aktuálisan kiadott KSH kiadványból kiválasztott indikátorok alapján a mutató által jelzett irányvonal, trend jellemzése - célrendszer jellemzése, fenntarthatósági értékelése - saját javaslatok megfogalmazása a fenntarthatósági szempontok fokozottabb érvényesíthetőségére

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- 1 összegző tanulmányi teljesítményértékelés: 35
- 2. összegző tanulmányi teljesítményértékelés: 35
- részteljesítmény értékelés: 30
- Összesen: 100

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

-

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	91
Jeles	85–90
Jó	76–84
Közepes	63–75
Elégséges	50–62
Elégtelen	0-49

Javítás és pótlás

1) Az összegző tanulmányi teljesítményértékelések a pótlási időszakban egyenként díjmentesen pótolhatók vagy javíthatók. Javítás esetén az új eredmény a régit minden esetben felülírja. 2) Amennyiben az 1) pont szerinti pótlással sem tud a hallgató elégtelentől különböző érdemjegyet szerezni, úgy – szabályzatban meghatározott díj megfizetése mellett – második alkalommal ismételt kísérletet tehet az eredményes teljesítésre. 3) A házi feladat késedelmesen a pótlási időszak utolsó napján elektronikus formában 16 óráig küldhető meg. 4) A hatályos TVSz értelmében a részteljesítményértékelések esetében időben történt leadás esetén a pótlási időszak végéig van lehetőség az ismétlésre, illetve javításra, amennyiben a feladatot az oktató korábban már minősítette. 5) A részteljesítményértékelések – szabályzatban meghatározott különjárás díj megfizetése mellett – késedelmesen beadható. A késedelmes beadás legkésőbbi időpontja a pótlási időszak utolsó

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	56
házi feladat elkészítése	74
felkészülés a teljesítményértékelésre	20
összesen	150

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőtestület véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2023.11.06-án. Érvényes 2023.11.06-tól.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

- 1 A kurzus célja, tematikája, követelményrendszer. A fenntarthatóság ágazati politikái
- 2 A környezetértékelés ágazati példái
- 3 Fenntarthatósági értelmezési lehetőségei, koncepciók, gyakorlati problémák
- 4 Fenntarthatósági stratégiák hazai és nemzetközi példái
- 5 Alternatív jármű-technológiák
- 6 Fenntartható vidékfejlesztés
- 7 Fenntartható fogyasztás, ökocímkek
- 8 Körkörös gazdaság jellemzői
- 9 Okos városok
- 10 Jelenkori hazai és EU közlekedéspolitika fenntarthatósági elemzése
- 11 A hazai energiapolitika fenntarthatósági szempontú elemzése

További oktatók

- Dr. Princz-Jakovics Tibor egyetemi adjunktus / senior lecturer princz-jakovics.tibor@gtk.bme.hu
Dr. Bartus Gábor egyetemi adjunktus / senior lecturer bartus.gabor@gtk.bme.hu
Dr. Szabó Mariann egyetemi adjunktus / senior lecturer szabo.mariann@gtk.bme.hu
Dr. Ijjas Flóra egyetemi adjunktus / senior lecturer ijjas.flora@gtk.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Környezetgazdaságtan és Fenntartható Fejlődés Tanszék vezetője hagyja jóvá.